



RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, 26 kwietnia 2022 roku

Sprawa: Oświadczenie senatorskie z 40.
Posiedzenia Senatu RP
Znak sprawy: FN1.054.10.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Imię i Nazwisko
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Panią Senator Beatę Małecką-Liberę, podczas 40. Posiedzenia Senatu RP 12 kwietnia 2022 r., w sprawie kolejnej podwyżki stóp procentowych NBP i działań mających na celu pomoc finansową dla osób, których raty kredytów drastycznie wzrosły, przedstawiam następujące wyjaśnienia w zakresie właściwości resortu finansów.

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o Narodowym Banku Polskim¹, za wartość polskiego pieniądza oraz utrzymanie stabilnego poziomu cen odpowiada Narodowy Bank Polski (zwany dalej „NBP”). NBP prowadzi politykę pieniężną w ramach strategii średniookresowego celu inflacyjnego. W przypadku jego zagrożenia w średnim okresie, Rada Polityki Pieniężnej (będąca organem NBP) ma możliwość zastosowania odpowiednich instrumentów polityki pieniężnej. Aby ograniczyć ryzyko kształtowania się inflacji powyżej celu inflacyjnego NBP w horyzoncie oddziaływania polityki pieniężnej, Rada Polityki Pieniężnej już siedmiokrotnie podjęła decyzję o podwyższeniu stopy referencyjnej NBP łącznie o 4,4 pkt. proc., tj. do poziomu 4,5%. Podwyżki stóp procentowych w horyzoncie kilku kwartałów powinny przyczynić się do wyhamowania dynamiki popytu krajowego i ograniczenia presji na wzrost cen.

Od 2015 r. stopy procentowe utrzymywały się rekordowo niskim poziomie równym 1,50% (średnia z lat 2005-2015 — 4,3%). W celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się obniżyć je do poziomu w okolicach zera na czas trwania spowolnienia gospodarczego wywołanego pandemią. Po ostatniej podwyżce stopy procentowe powróciły do poziomu z 2012 r. Uwzględniając więc długoterminowy charakter kredytów mieszkaniowych oraz wysoki udział kredytów o zmiennej stopie procentowej

¹Ustawa o Narodowym Banku Polskim z dnia 28 stycznia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 492 z późn. zm.).

oznacza to, że większość gospodarstw domowych posiadających kredyt hipoteczny miało już ekspozycję na zbliżony poziom stóp procentowych w przeszłości. Można oczekiwać, że największym ryzykiem obarczeni są kredytobiorcy, którzy zaciągnęli kredyt w latach 2020 i 2021.

Warto zwrócić także uwagę na możliwość uzyskania wsparcia zapewniającego pomoc w spłacie rat z tytułu kredytów mieszkaniowych kredytobiorcom w trudnej sytuacji finansowej z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (zwanego dalej „Funduszem”). Fundusz został powołany w 2015 r. na mocy ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy. Wnioski o wsparcie można było składać do końca 2018 r., a po nowelizacji w 2018 r.² – bezterminowo. W 2019 r. uchwalono również ustawę³ modyfikującą zasady działania Funduszu, począwszy od 2020 r. Istotnie rozszerzono zakres oferowanego wsparcia oraz złagodzono kryteria warunkujące jego otrzymanie. Ustawa wprowadziła zwiększenie wysokości maksymalnego wsparcia z 1500 zł do 2000 zł miesięcznie oraz wydłużenie okresu pomocy z 18 do 36 miesięcy. Ustawa wprowadziła nowy instrument wspierający - pożyczkę na spłatę pozostałej części zadłużenia - w przypadku sprzedaży kredytowanej nieruchomości po cenie niższej niż wartość zobowiązania z tytułu kredytu mieszkaniowego. Wsparcie lub pożyczka na spłatę zadłużenia mogą być udzielane w następujących sytuacjach:

1) w dniu złożenia wniosku o wsparcie lub pożyczkę na spłatę zadłużenia co najmniej jeden z kredytobiorców posiada status bezrobotnego, lub

2) wartość wskaźnika RdD przekracza 50%, lub

3) miesięczny dochód gospodarstwa domowego pomniejszony o miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego nie przekracza:

- w przypadku gospodarstwa domowego jednoosobowego - dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy,

- w przypadku gospodarstwa domowego wieloosobowego - iloczynu dwukrotności kwoty wskazanej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwaloryzowanej zgodnie z przepisami tej ustawy i liczby członków gospodarstwa domowego kredytobiorcy.

Ponadto na wniosek kredytobiorcy Rada Funduszu może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty należności. Rada może również w uzasadnionych przypadkach umorzyć należności w całości lub części.

Dodatkowo 25 kwietnia 2022 r. Prezes Rady Ministrów, Pan Mateusz Morawiecki przedstawił szczegółowy plan pomocy polskim rodzinom w spłacie kredytów hipotecznych. Rząd dostrzegając problemy polskich rodzin posiadających kredyty hipoteczne w złotych, chce

² Na mocy ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz.U. z 2018 r. poz. 2243 z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1358)

⁴ Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

zapewnić im wsparcie, m.in. poprzez „wakacje kredytowe” i dopłaty do rat. Taką pomoc będzie mogło otrzymać ok. 2 mln rodzin⁵.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Podsekretarz Stanu

Piotr Patkowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

⁵ <https://www.gov.pl/web/premier/rzad-pomoze-polskim-rodzinom-w-splacie-kredytow-hipotecznych>